

قلمرو

بودجه معارف در هذمه السنه ۱۳۰۴

در این موقع که بودجه تفصیلی ۱۳۰۴ بتوسط وزارت تجلیله مالیه تقدیم مجلس شورای ملی شده است بموقع نیست اصرار خاطر علاقمندان معارف را بشرح بودجه مزبور متوجه ساخته و برای اضافات هذمه السنه نسبت به سنه ماضیه توضیحاتی بنگاریم :

بودجه سنه ماضیه ۱۳۰۳ وزارت معارف که عیناً در حدود اعتبار چهار دیواری سال ۱۳۰۲ تهیه شده بود نه تنها مؤسسات معارفی را بهمان صورتیکه از سه سال قبل داشت نگاهداری میکرد بلکه بواسطه تحمیل مصارف ضروری و حتمی که از قبول آن چاره و گریزی نبود بر غالب مؤسسات معارفی مرکز و ولایات در سنه گذشته تضییقاتی وارد آورد :

اعتبار چهار دیواری سال ۱۳۰۲ عبارت بود از مبلغ ۸۰۰۰۰۰۰ تومان که مجلس شورای ملی تصویب فرموده بودند : در سنه ۱۳۰۳ بموجب تصویب مجلس شورای ملی مبلغ ۱۳۶۳۷۰ تومان بصیغه اعتبارات صحیه کل مملکتی از بودجه معارف و اوقاف مجزی گردید و بموجب قانون بودجه مصوبه جلسه ۱۱ جدی ۱۳۰۳ وزارت معارف ناگزیر بود که بودجه تفصیلی خود را معادل مبلغ ۶۶۳۶۳۰ تومان تدوین و تنظیم نماید .

مبلغ ۲۴۹۳۹ تومان بشرح ذیل مصارفی بودند که نسبت بسنه

۱۳۰۲ میبایستی بر بودجه ۱۳۰۳ اضافه بشوند

تومان	۱ - مرکز
« ۳۶۰ شعبه ۱۶ ادبی دارالفنون (ششماهه)	تومان
« ۴ متوسطه مدرسہ ثروت (ششماهه ونیم)	۲۷۰
« ۴ « مدرسہ شرف مظفری (ششماهه)	کلاس دوا سازی مدرسہ طی (ششماهه)

عربستان		۲ - ولایات	
۲۴۰	بنادر جنوب	تومان	کرمان (سابقاً بودجه منظور نشده بود)
۱۴۴	۳ - مدارس ایرانیان در خارجه	۳۲۴۰	گیلان (« « « «)
	مدرسه نجف نسبت به ۱۳۰۲ شش ماه اضافه شده	۴۷۷۶	عراق (« « « «)
۶۰۰	« بغداد »	۹۷۲	سمنان
۶۰۰	« کاظمین »	۲۶۴	زنجان
۶۰۰	« کربلای معلی »	۱۶۴	استرآباد
۶۰۰	« مظفری عشق آباد »	۲۴	شاهرود و بسطام
۶۰۰	« بادکوبه »	۲۶۴	مازندران بارفروش ساری
۵۰۰	« و میریغخانه اسلامبول »	۴۰	کاشان نظنز
	بودجه اداری وزارتخانه بر طبق قانون	۶۲۴	قزوین
	استخدام	۱۲	یزد
۸۶۲۵	جمع	۲۴۶	کلپایگان کمره خوانسار
۲۴/۹۳۹		۲۴	

چون از مصارف سنه ۱۳۰۲ چیزی کاسته نشده و مبالغ ۲۴۹۳۹ تومان بموجب صورت فوق نیز افزوده شده بود لذا وزارت معارف از گوشه و کنار مؤسسات خود هر قدر که ممکن بود کسر کرد و معادل مبالغ فوق را بزحمت زیاد صرفه جوئی نمود و موفق گردید که بودجه تفصیلی خود را معادل اعتبار مبلغ ۶۶۳۶۳۰ تومان تنظیم کند و بر طبق مراسلات متعدد وزارت معارف در سنه ماضیه هیئت وزراء عظام و وزارت جلیله مالیه را مستحضر ساخت که سال ۱۳۰۴ بدون اینکه مبالغ قابل اعتنائی بر اعتبار کل بودجه معارف نیفزایند تدرین بودجه تفصیلی دچار اشکال عدسرت و خواهد بود زیرا نه تنها مؤسسات معارفی سنه ماضیه در تحت تضییق و فشار بوده اند بلکه مؤسساتی که سنه ماضیه برای ششماهه آخر سال تاسیس شده اند در هذه السنه میباید تمام سال مصارف آنها منظور شود از قبیل کلاسهای متوسطه مدارس ثروت، شرف مظفری و شعبه ۶ ادبی دار الفنون و کلاس سوم دندانسازی و مدرسه صنعتی که جمعا در مرکز معادل ۱۵۴۲۸ تومان و در ولایات معادل ۵۴۵۲ تومان و در اعتبارات معادل ۷۲۵۶۲ تومان میشود

علاوه بر آن بعضی موسسات ضروری و احتیاجات حتمی در پیش-
است که وزارت معارف از پیش بینی آن در بودجه سنه ۱۳۰۴ تا کریر
بود که جمع کل آن اعتبارات معادل ۲۴۲۹۲۷ تومان است
بنابر این وزار تمعارف در هذه السنه بودجه خود را بارعايت
صرفه جوئی در حدود مبلغ يك مليون تدوين كرده يعنى مبلغ
۳۳۶۳۷۰ تومان بر اعتبار بودجه ۳۳۰ افزوده است

برای اینکه مطالعه دقیق تری در تطبیق بودجه سنه ماضی و
حال بعمل آید جدول صفحه ۳۲ نماینده مقایسه فصول هر دو بودجه میباشد
بطوریکه ارقام جدول مزبور حاکی است اولاً در فصل اول بودجه مبلغ ۸۱۳۲
تومان برای مصرف اضافه حقوق و ضروریات و مؤسسات مرکزی وزارتخانه
منظور شده است

ثانیاً در قسمت مدارس مرکز مبلغ ۱۷۵،۹۷۰،۴۰ تومان بمصرف
اضافات کلاسهای جدید التاسیس مدارس ابتدائی و متوسطه و عالی و طب
و حقوق و اضافه حقوق مدیرها و معلمین مدارس است
ثالثاً در فصل سوم بودجه معارف ایالات و ولایات مبلغ
۱۰۷۷۲۴ تومان نسبت به سنه ماضیه اضافه است که اضافات آن نسبت
بهر يك از ولایات و ایالات جداگانه مخصوصاً با ایالات ولایات سرحدی
مانند آذربایجان و غیره منظور گردیده است

رابعاً در فصل چهارم کمک خرج مدارس و محصلین اضافات
جدیده بمبلغ ۱۹۸۸۱ تومان برای تربیت اعتبار کمک خرج محصلین
در اروپا و اعانه مدارس ملی طهران و اعانه مدارس ایرانیان در ممالک
خارجه پیش بینی شده است

خامساً در فصل ششم اعتبارات که نسبت به سنه ماضیه افزوده
شده بمبلغ ۴۸۴۲۷ تومان مؤسسات نافع مهمی پیش بینی شده که
يك قسمت از آن درج میشود - : تاسیس مدرسه دندانسازی تاسیس

خلاصه بودجه هلداه السنه ۱۳۰۴ وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه

جمع کل	قسمت اول از حدود اعتبار بودجه سه ماضیه ۱۳۰۳		قسمت دوم تعهدات قسمت سوم ضرریات و مخارج جنبه نسبت و احتیاجات هلداه السنه ۱۳۰۴		تومان
	تومان	قران	تومان	قران	
۱۱۰۶۰۴	۹۳۴۷۲	۷	۱۸۱۳۲	—	۱۱۰۶۰۴
۳۴۹۳۱۱	۲۹۲۸۱۱	۷	۴۰۹۷۱	۱۵۴۲۸	۳۴۹۳۱۱
۲۹۰۴۳۶	۱۷۷۲۶۰	۷	۱۰۷۷۲۴	۵۴۵۲	۲۹۰۴۳۶
۵۱۶۴۷	۳۱۷۶۶	۷	۱۹۸۸۱	—	۵۱۶۴۷
۳۵۹۴	۳۳۵۴	۳	۲۴۰	—	۳۵۹۴
۱۷۲۵۵۰	۵۱۵۶۶	۳	۴۸۴۲۷	۷۲۵۶۲	۱۷۲۵۵۰
۷۱۹۵۲	۱۴۴۰۰	۳	۷۵۵۲	—	۷۱۹۵۲
۱۰۰۰۰۰۰	۶۶۳۶۳۰	۷	۲۴۲۹۲۷	۸	۱۰۰۰۰۰۰

شرح

فصل اول - وزارتخانه
 فصل دوم - مدارس تهران و حومه
 فصل سوم - معارف و اوقاف ابالات و ولايات
 فصل چهارم - اعانه و كمك خرج بمدارس و محصلين
 فصل پنجم - مستمرى و وظائف
 فصل ششم - اعتبارات و مخارج متفرقه
 فصل هفتم - صنایع مستظرفه

کلاسهای شبانه معلمی، خرید کتب و اشیاء نفیسه برای کتابخانه و موزه، خرید اثاثیه برای مدارس ولایات، خرید اشیاء و لوازم لابراتوار برای مدارس عالی و متوسطه، خرید ماشین آلات برای مدرسه صنعتی، استخدام یک نفر متخصص علوم عتیقه (ارکئو لوژی)

سادسا مبلغ ۷۵۵۲ بر قسمت صنایع مستظرفه افزوده شده است بطوریکه ملاحظه میشود مبلغ ۳۳۶۳۷۰ تومان اضافه هذاه السنه تمام بمصرف مؤسسات نافع و مهمی میرسد که تاسیس آنها از نقطه نظر بسط معارف دارای کمال اهمیت و ضرورت است و هرگاه این اضافه که بدو درجه تقسیم شده که یک قسمت تعهدات حتمیه و دیگری ضروریات میباشد از طرف اولیاء محترم دولت و وکلاء ملت تصویب نشود نه تنها مؤسسات جدیدی را نمیتوان ایجاد نمود بلکه مؤسسات فعلی را هم نیز باشکال میتوان نگاهداری کرد امید واریم اولیاء امور توجه خود را بامر معارف و اهمیت حیاتی آن معطوف ساخته برای تربیت افراد ملت و ایجاد حیات ملی در انحاء مملکت با پیشنهاد وزارت معارف مساعدت نمایند

در خاتمه مراسله که در شرح بودجه از طرف و زار معارف بوزارت مالیه ارسال شده ذیلادرج میشود

وزارت جلیله مالیه جامع علوم انسانی
از مفاد مرقومه محترمه نمره ۹۴۰۵ که بقید فوریت برحسب امر مقام منبع ریاست محترم وزراء ارسال فرموده و تهیه بودجه را تا نهم شنبه پس فردا تأکید نموده بودید اطلاع حاصل کردید لازم است متذکر شود همانطوریکه در جلسات مکرر با حضور جناب مستطاب اجل آقای وزیر مالیه و رئیس محترم کل مالیه و رئیس محترم کل محاسبات انوزارت جلیله مذاکرات شد وزارت معارف بودجه خود را در سه قسمت متمایز تدوین نموده ارسال میدارد باین معنی که یک قسمت آن در حدود اعتبار سنه گذشته

و قسمت دیگر که مشتمل است از تمهیدات، وزارت معارف در اجرای آن ناکریر است و قسمت آخر که مربوط بمؤسسات جدیده و مخارج دیگر که آنرا هم وزارت معارف ضروری دانسته و امیدواری بموافقت آن وزارت جلیله در تصدیق هر دو قسمت اضافی دارد و اماراجع بتقدیم بودجه تاظهر شبه محترماً زحمت افزا میکرده که بمناسبت مذاکرات سابقه در ضرورت گنجاندن اعتبار اضافی مدرسه صنعتی دولتی انتظار میرفت که در این مورد بخصوص آخرین نظر آن وزارت جلیله ابراز گردد و بدین مناسبت در تحریر و ستون بندی و جمع ارقام تا این ساعت اقدامی نشده و لهذا مترصد است که تا روز یکشنبه بودجه وزارت معارف بنحوی که فوقاً شرح داد تقدیم شود

نمره ۱۸۳۱ - خرداد ۱۳۰۴

احصائیه

کل تعلیمات مملکت

استخراج از دفتر کل احصائیه (*)

		۱ عده مدارس
دولتی	۸۱	در تهران و حومه
ملی	۵۳	« «
خارجی	۱۰	« «
مکاتب محلی	۹۰	« «

(*) احصائیه که یکی از لوازم حتمیه مؤسسات معارفی است متأسفانه سابقاً بصورت کامل و منظمی ترتیب نشده فقط در سنه ۱۳۰۱ اداره تقبش به تنظیم و تهیه مقدمات احصائیه منظمی از کلیه مؤسسات معارفی مملکت شروع نموده و تاکنون ادامه داشته است هر چند دفتر احصائیه هنوز نواقصی دارد ولی امیدواریم که بتدریج آن نواقص مرتفع شده و اطلاعات احصائیه قطعی و صحیحی مرتب گردد.